

УДК 504.05

Сольона Г. О. студентка групи НЗ- 17-1/9

Науковий керівник: Бочка Л.Ф., викладач циклової комісії гео-екологічних дисциплін
Кам'янський державний енергетичний технікум, м. Кам'янське, Україна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ ТА БЛИЖНЬОГО ЗАРУБІЖЖЯ

Актуальність роботи полягає в тому, щоб на практиці проаналізувати і порівняти екологічний стан, забруднення довкілля України та деяких країн ближнього зарубіжжя через споживання природних ресурсів, адже сьогодні їх споживання досягло колосальних розмірів за рахунок розвитку нових технологій.

Об'єкт дослідження: екологічний стан довкілля України та країн ближнього зарубіжжя.

Предмет дослідження: техногенний вплив діяльності людини на навколишнє середовище в окремих галузях промисловості.

Мета дослідження: аналіз стану довкілля.

Завдання:

1. Проаналізувати екологічний стан України та країн ближнього зарубіжжя.
2. Визначити ставлення країн до екології.
3. Проаналізувати рівень забруднення повітря.
4. Проаналізувати шляхи розв'язання екологічних проблем.

Основна частина

Екологічний стан багатьох областей України, забруднення довкілля є дуже актуальним.

Благополуччя цивілізації є недосяжним без споживання природних ресурсів, але через розвиток технологій та промисловості сьогодні їх споживання досягло колосальних розмірів.

Україна – одна з найбільших країн Європи за кількістю населення, площею та ресурсним потенціалом і в той же час – вона одна з найбільш шкідливих в екологічному відношенні у Європі.

Україну призвів до цього високий рівень концентрації промисловості, сільськогосподарських комплексів, недбале ставлення роботодавців та працівників, громадян до навколишнього середовища і, зрозуміло, найбільша у світі техногенна катастрофа – аварія на Чорнобильській АЕС. Якщо сьогодні не діяти, то завтра буде пізно.

Забруднення повітря. Високий рівень забруднення повітря є серйозною проблемою для України, але порівняно з 90-ми роками двадцятого століття екологічна ситуація в Україні значно покращилась за рахунок закриття деяких особливо небезпечних підприємств та вжиття заходів щодо зменшення викидів в атмосферу

Автомобільний транспорт, приватний і державний, є найбільш популярним засобом пересування в Україні і становить 49% від загальної кількості всіх видів транспорту. [2]

Забруднення водою. В основному забруднення води виникає від надлишкового скидання відходів у воду.

Знищення лісів. Ліси не відновлюються і втрачають біологічну стійкість (площа лісів, уражених шкідниками і хворобами, постійно збільшується). А цінні деревні породи (дуб, бук і сосна) замінюються малоцінними (грабом, березою, осикою).

Складна ситуація в Карпатах та Криму, адже саме тут через деградацію лісових масивів розвиваються ерозія ґрунтів, зсувні процеси. Наслідок цих дій – збільшення частоти та інтенсивності повеней у західних областях України [3].

Деградація земельних ресурсів. «Житниця Європи» сьогодні переживає не найкращі часи. Адже 71% всього агроландшафту країни використовується для господарської

діяльності. Та через надмірне і неправильне використання сільськогосподарських угідь, знищення захисних лісосмуг родючість землі з кожним роком падає (рис. 1).

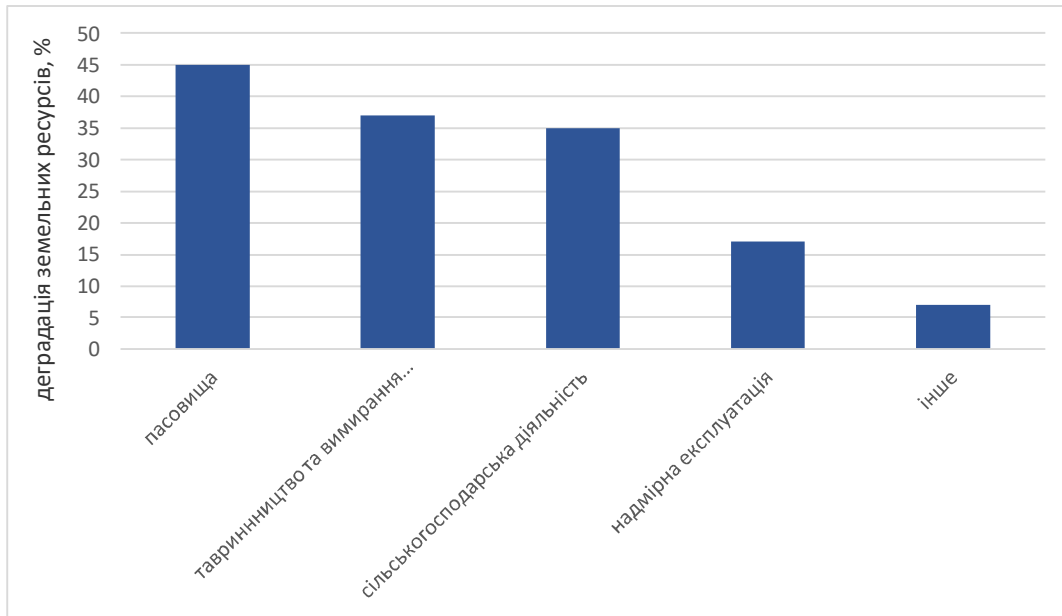

Рисунок 1 – Графік дегградації земельних ресурсів

Екологічний стан деяких країн знаходиться на низькому рівні, і навіть гірше, ніж України. Прикладом цього є:

- **Хімічна аварія у Китаї**, внаслідок чого мільйони китайців залишилися без питної води;

- **аварія на ГЕС Фукусіма-1(Японія)**: найбільша екологічна катастрофа на пам'яті людини сталася 11 березня 2011 року. Через сильний землетрус та «потужний» цунамі резервні дизельні генератори та система живлення були виведені з ладу. Внаслідок витoku радіоактивних речовин швидко почав рости рівень радіації [4];

- в 30 км від станції були відібрані проби води та виявлено перевищення норми шкідливих речовин, радіоактивність води все зростала і в решті-решт перевищила нормальний рівень майже у 4400 разів, адже і після аварії заражена радіацією вода продовжувала потрапляти та просочуватися в океан. Зрозуміло, що через деякий час в місцевих водах стали зустрічатися тварини з дивовижними генетичними і фізіологічними змінами. Рік потому на узбережжі поблизу АЕС радіація перевищувала норму в 100 разів, тому роботи з дезактивації будуть тут вестися ще тривалий час [5].

У 2018 року лідером по переробці сміття в Євросоюзі стала Німеччина, де частка повернення сміття в корисний обіг склала 66%. У середньому по Європі цей показник дорівнює приблизно 46%, повідомляє Deutsche Welle [6].

Згідно з дослідженням, проведеним Німецьким інститутом економіки, в топ рейтингу країн з найрозвиненішою системою переробки відходів потрапили Австрія (58%), Словенія і Бельгія (54%), Швеція (48,9%), Франція (41,7%) та Іспанія (29,7%) [7].

Найгірші справи в ЄС в Греції (17%), Румунії (13,3%) і на Мальті (7,1%). Слід зауважити, що дані про утилізацію і переробку сміття різняться, проте лідери відомі: в основному це провідні європейські та азіатські країни [8].

Таблиця 1 – Рейтинг країн світу за індексом екологічної ефективності

Назва країни	2012	2014	2018
Швейцарія	76,69	87,76	87,42
Білорусія	53,88	67,69	64,98
Україна	46,31	49,01	52,87
Росія	45,43	53,45	63,79
Узбекистан	32,24	43,23	45,88

Висновок:

Проаналізували наукову літературу з теми дослідження;

- порівняли окремі аспекти в галузі екології України та ближнього зарубіжжя.

- показали вплив технологічних процесів на навколишнє середовище.

- за даними рейтингу країн світу можна зробити висновок, що оцінка екологічної ситуації в Україні, Білорусі та Росії знаходиться на середньому рівні, але саме через нестачу технологічної продукції, недостатнє залучення громадян до екологічних ініціатив, низька екологічна культура населення, байдужість і мала поінформованість є складовою комплексу проблем.

Перелік посилань

1. <https://recyclemag.ru/article/ekologicheskikh-kart-kotorie-rasskazhut-sostoyanii-planeti>.
2. <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciyi-ukrayiny-v-reytingu-ekologichnoyi-efektyvnosti-u-2018-roci>
3. <http://www.ecoleague.net/forumy-konferentsii-kruhli-stoly-seminary/ekolohichni-viiny/item/572-vyrubuvannia-lisiv-ukrainy>
4. <https://nonews.co/directory/lists/countries/pollution-rating>.
5. <http://www.dishisvobodno.ru/samye-chistye-i-samye-gryaznye-strany.html>.
6. <https://nationalcorps.org/blog/degradacija-zemelnih-resursv-ukrani>
7. https://24tv.ua/pererobka_smittya_v_ukrayini_ta_yes_yak_ekologichnu_katastrofu_perevesti_u_pributkoviy_biznes_n698225
8. <https://vlv-mag.com/rubriki/ekologiya/kak-otkazatsya-ot-plastika>.
9. <https://nonews.co/directory/lists/countries/ecology>.
10. <https://www.education-medelle.com/articles/samie-ekologicheski-chistie-strani-mira-v-2014.html> .